

Streszczenie

Wdrożenie obiektywnej oceny tusz wołowych

Obiektywna ocena tusz wołowych jest popularna w wielu ubojniach, a w zależności od potrzeb może klasyfikować tusze w systemie EUROP lub określać inne parametry jakościowe tusz. Doświadczenie zostało podzielone na trzy etapy. Pierwszy i drugi z nich miał na celu wskazanie różnic w wizualnej ocenie tusz w systemie EUROP wykonanej przez klasyfikatorów z uwzględnieniem charakterystyki jakości tusz wołowych w Polsce, porównanie ocen wizualnych z ocenami systemu obiektywnego oraz przeprowadzenie procedury testu urządzenia. Celem ostatniego doświadczenia było porównanie przyżyciowej oceny buhajków ras mlecznych i mieszańców towarowych z rasami mięsnymi z obiektywną poubojową oceną tusz. Wskazano, że obiektywna ocena tusz wołowych charakteryzuje się większą precyzją wykonywanych pomiarów w porównaniu do wizualnej klasyfikacji. W klasach otluszczenia zaobserwowano większe rozbieżności w ocenach niż w klasach konformacji. Otrzymane wyniki sugerują, że wizualna ocena tusz jest zależna od oceniającego. Stwierdzono także, że istnieją zależności między wynikami określonymi za pomocą obiektywnej oceny tusz, a pomiarami zootechnicznymi buhajków.

Słowa kluczowe – bydło, tusza wołowa, klasyfikacja EUROP, ocena obiektywna, ocena automatyczna.

Summary

The validation of objective evaluation of beef carcasses

Objective assessment of beef carcasses is popular in many slaughterhouses and depending on the requirements can classify carcasses in the EUROP system or specify other quality parameters of carcasses. The experience was divided into three stages. The first and second of them were intended to indicate differences in the visual assessment of carcasses in the EUROP system performed by classifiers, including the quality characteristics of beef carcasses in Poland, comparison of visual assessments with the objective system assessments and performing the device test procedure. The aim of the last experiment was to compare the assessment live animal measurements of bulls in the milk type and beef breed crosses with evaluation of objective method. It was indicated that the objective evaluation of beef carcasses is characterized by higher precision of the assessments performed compared to the visual classification. In the fat classes, there were greater discrepancies in classification grades than in the conformation classes. The obtained results suggest that the visual evaluation of beef carcasses depends on the evaluator's subjectivism. The dependences between objective evaluation of carcasses and zootechnical measurements of bulls was also indicated and they can predict the value of slaughter cattle.

Keywords – cattle, beef carcass, EUROP evaluation, objective evaluation, automatic evaluation.